

ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของกระดูกทอรัส ที่เพดานปาก และที่ขากรรไกรล่างกับจำนวนฟัน ในคนไทยกลุ่มหนึ่ง*

วันดี อภิณหสมิต ทบ., ปร.ด. ¹ ดอลลี่ เมธาธราธิป ทบ. ¹ สมพร สวัสดิสรรพ์ ทบ., Ph.D. ² ลุชาติ กาลวสุกุล พ.วก. ¹

- * การศึกษานี้ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากทุนส่งเสริมการวิจัย ของเงินกองทุนเพื่อการวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ำ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะทันดแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330
- ² ภาควิชาทันตพยาธิวิทยา คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของกระดูกทอรัสที่เพดานปาก (TP) และที่ขากรรไกรล่าง (TM) กับจำนวนพันในคนไทยกลุ่มหนึ่ง

วัสดุและวิธีการ ทำการตรวจช่องปากคนไทย จำนวน 1,350 คน ณ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อสำรวจการปรากฏของ TP และ TM ร่วมกับการบันทึกจำนวนฟัน เพศ และอายุ แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 6 กลุ่ม อายุ คือ 13-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59 และ 60 ปีขึ้นไป ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของ กระดูกทอรัสทั้งสองกับจำนวนฟันด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจำนวนฟันของคนที่พบและไม่พบ กระดูกทอรัสทั้งสอง วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยสถิติทดสอบแมนน์-วิทนีย์ยู ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษา พบว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนฟันบนในคนที่พบและไม่พบ TP ไม่แตกต่างกัน (p = 0.974) ส่วน ค่าเฉลี่ยของจำนวนฟันล่างในคนที่พบ TM มีค่ามากกว่าคนที่ไม่พบ TM (p = 0.001) เมื่อศึกษาในแต่ละเพศ ปรากฏว่าเฉพาะในเพศชายเท่านั้นที่ค่าเฉลี่ยของจำนวนฟันล่างในคนที่พบ TM มีค่ามากกว่าคนที่ไม่พบ TM (p = 0.010) ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่าจำนวนฟันที่สูญเสียไปในเพศชายที่พบ TM น้อยกว่าในเพศชายที่ไม่พบ TM (p = 0.010) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนฟันบนแตกต่างกันในคนที่พบและไม่พบ TP เฉพาะในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ในขณะที่เมื่ออายุ 30 ปีขึ้นไป ค่าเฉลี่ยของจำนวนฟันล่างในคนที่พบ TM มีค่า มากกว่าคนที่ไม่พบ TM (p < 0.05) ยกเว้นในกลุ่มอายุ 40-49 ปี

สรุป พบความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของกระดูกทอรัสที่ขากรรไกรล่างกับจำนวนฟันล่างในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และในเพศชาย

(ว ทันต จุฬาฯ 2545;25:203-9)

Relationship between the occurrence of torus palatinus and torus mandibularis and numbers of teeth in a group of Thais*

Wandee Apinhasmit DDS., Ph.D.¹ Dolly Methatharathip DDS.¹ Somporn Swasdison DDS., Ph.D.² Suchart Kanwasukul Dip. M.S.T.¹

- * This study was supported by the Faculty of Dentistry Research Fund, Chulalongkorn University.
- ¹ Department of Anatomy, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University, Bangkok 10330
- ² Department of Oral Pathology, Faculty of Densitry, Chulalongkorn University, Bangkok 10330

Abstract

Objective The aim of this study was to investigate the relationship between the occurrence of torus palatinus (TP) and torus mandibularis (TM) and numbers of teeth in a group of Thais.

Material and Method One thousand three hundred and fifty subjects were clinically examined for the presence of both tori at the Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University. Numbers of the present teeth, sex and age of each subject were recorded. The subjects were divided into six age groups: 13-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59 and 60 years and over. The relationship between both tori and numbers of teeth was studied by comparing the differences of numbers of teeth in the subjects with and without both tori. The differences between groups were analyzed by using Mann-Whitney U test. Significance of the differences was set at p < 0.05.

Results The results showed that average numbers of upper teeth in total subjects with and without TP were not different (p = 0.974). Average numbers of lower teeth were higher in total subjects with TM than those without TM (p = 0.001). According to gender, only in males with TM have average numbers of lower teeth more than those without TM (p = 0.010). In addition, numbers of lower tooth lost in males with TM were lower than those without TM (p = 0.010). When the age was concerned, the differences between average numbers of upper teeth in subjects with and without TP existed only in the group of 60 years and over. Average numbers of lower teeth in subjects with and without TM were different in the subjects over 30 years of age except in 40-49 year age group.

Conclusion There is a relationship between the occurrence of TM with lower teeth in total subjects and in males.

(CU Dent J 2002;25: 203-9)

Key words: teeth; Thais; torus mandibularis; torus palatinus